

ชื่อ เรื่อง การค้นคว้าแบบอิสระ พฤติกรรมทางการเมืองของพลเอกพระยาพหลพลพยุหเสนา

ชื่อผู้เขียน นายวีระชัย ภู่งามใจ

รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ :

รองศาสตราจารย์ สมศักดิ์ เกียรติกั้งแก้ว ประธานกรรมการ

รองศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ ลินสวัสดิ์ กรรมการ

รองศาสตราจารย์ ประชิต ณ บางช้าง กรรมการ

บทคัดย่อ

การค้นคว้าแบบอิสระครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงรูปแบบพฤติกรรมทางการเมืองต่อผู้ให้
มาซึ่งอำนาจทางการเมือง การใช้อำนาจ และการรักษาอำนาจทางการเมืองของพลเอกพระยา-
พหลพลพยุหเสนา ว่ามีอยู่อย่างใดที่เป็นลักษณะเด่นเฉพาะตัว และมีปัจจัยอะไรบ้าง ที่มีอิทธิพลต่อ
พฤติกรรมทางการเมืองนั้น ๆ

ในการศึกษาค้นคว้า ผู้เขียนได้ใช้ข้อมูลด้านเอกสารทางประวัติศาสตร์ ที่ได้ตีพิมพ์ใน
เอกสารต่าง ๆ โดยได้นำแนวความคิดและทฤษฎีทางด้านจิตวิทยาการเมือง มาเป็นกรอบในการ
วิเคราะห์

จากการศึกษาพบว่า พระยาพหลพลพยุหเสนา ได้รับการยอมรับกลมเกลียวทางสังคมเป็น
อย่างดีจากครอบครัว และสถาบันการศึกษาทั้งในและนอกประเทศ เป็นผลให้ท่านมีลักษณะนิสัย
สุภาพอ่อนโยน สุขุมเยือกเย็น ซื่อสัตย์สุจริต และยึดถือความยุติธรรมเป็นที่ตั้ง

พระยาพหลพลพยุหเสนา จัดได้ว่าเป็นผู้นำแบบวีรบุรุษ ถือว่าท่านมีหน้าที่อันยิ่งใหญ่ที่จะนำ
ชาติไปสู่ระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย นอกจากลักษณะนิสัยเป็นที่เลื่อมใสและศรัทธาต่อ
บุคคลทั่วไปแล้ว นับว่า "โชคชะตา" มีส่วนกำหนดมิให้น้อยในการที่ท่านเข้ามามีอำนาจทาง
การเมือง ทั้งนี้ เพราะในช่วงการเปลี่ยนแปลงการปกครองแผ่นดิน ท่านมีตำแหน่งราชการและ
อายุมากกว่าบุคคลอื่น ๆ ในคณะราษฎร สิ่งนี้สะท้อนให้เห็นว่าระบบการเมืองไทยยังยอมรับค่านิยม

ของระบบอาวุโสอยู่ไม่น้อย

ในด้านการใช้อำนาจทางการเมือง ท่านจัดว่าเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตย การตัดสินใจทางการเมืองตั้งอยู่บนพื้นฐานของการประนีประนอม โดยอาศัยกลไกและสถาบันทางการเมืองที่มีอยู่ตามทำนองคลองธรรมในระบอบรัฐสภาตลอดโดยต่อเนื่อง พฤติกรรมในการใช้อำนาจจัดว่าเป็นผู้นำแบบเจือชาและไม่ยินดียินร้ายกับตำแหน่งทางการเมือง

ในด้านการรักษาอำนาจทางการเมือง พระยาพหลพลพยุหเสนา มีลักษณะนิสัยเป็นคนมักน้อย ถ่อมตน และไม่ใฝ่อำนาจทางการเมือง จึงไม่ได้วางฐานะอำนาจสนับสนุนฐานะทางการเมืองของตน ประกอบกับการเป็นผู้นำที่ไม่มีเล่ห์เหลี่ยมทางการเมือง จึงเป็นฝ่ายเพลี่ยงพล้ำกลยุทธทางการเมืองของฝ่ายตรงข้ามบ่อยครั้ง จนเป็นสาเหตุให้เบื้องหน้าयरการเมืองและเมื่อพิจารณาเห็นว่าบ้านเมืองเป็นปกติสุขแล้วท่านจึงได้วางมือจากการเมืองด้วยความเต็มใจและลงจากอำนาจอย่างสง่าผ่าเผย อย่างมีเกียรติยศและศักดิ์ศรี

ชีวิตทางการเมืองของพลเอกพระยาพหลพลพยุหเสนา เป็นสิ่งที่น่าศึกษาและเป็นตัวอย่างที่ดีของผู้นำทางการเมืองในยุคต่อมา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การสร้างภาพลักษณ์ ให้คนทั่วไปยอมรับถึงคุณสมบัติในด้านที่ดีงาม ประกอบกับการไม่แสดงท่าทีว่าต้องการอำนาจหรือการไม่ยินดียินร้ายกับตำแหน่งทางการเมืองจะเป็นคุณสมบัติที่สำคัญที่ทำให้คนทั่วไปกลับยอมรับนับถือว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงค่านิยมของระบบการเมืองไทยที่นิยมคนที่ไม่แสดงตนว่าต้องการอำนาจ

Independent Study : "Political Behavior of General Praya
Paholpolpayuhasena

Author : Mr. Virachai Pupiāngjai

M.A. (Political Science) : Politics and Government

Examining Committee :

Assoc. Prof. Somsak Keawkingkeo	Chairman
Assoc. Prof. Dr. Narong Sinsawasdi	member
Assoc. Prof. Prachid Na Bangchang	member

Abstract

The main objective of this study is to examine the patterns of behavior of General Praya Paholpolpayuhasena which are divided into 3 categories : pattern in acquiring political power, pattern in using political power, and pattern in maintaining political power.

In conducting this study, data is solely from documentary research. Theories in political psychology are applied in the analysis.

General Praya Paholpolpayuhasena was brought up in an old aristocratic family, and was educated from prestigious domestic and foreign institutions. Consequently, he was honest and impartial.

As for acquiring political power, it is found that situation plays an important part in his surge to political power. This is because at the time of the 1932 revolution, he held top official position and was the oldest among leaders of the revolutionaries.

This fact shows that seniority is important factor in the Thai political system.

In the aspect of using political power, his type was a democratic leadership one. His political decision makings were mainly through legitimate political institutions in parliamentary system.

In maintaining his political power, he was humble, unambitions and not interested in acquiring political power, he did not lay a solid foundation of political power for himself. Consequently, he fell prey to the political mainpulations of others time and again. This was the main reason which make him tired of politics and stepped down willingly from the position of the Prime Minister

From the analysis of his years in political power, it can be concluded the General Praya Paholpolpayuhasena is :

- (1) a hero type of political leader as classified by Eugene E. Jennings.
- (2) a Passive -Negative Leader as classified by James Barber.
- (3) As for Leaderships qualifications, he is strong on the following points, : personal integrity, physical and mental powers, decisiveness, fraith and self confidence. He is weak on communication with other people.